

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 216/2011-6

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. mája 2011 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. PhDr. P. Ď., Ž., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na účinný prostriedok nápravy zaručeného v čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením prokurátora Vojenskej obvodovej prokuratúry Banská Bystrica č. k. OPn 253/10-14 zo 4. apríla 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. PhDr. P. Ď. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. apríla 2011 doručená sťažnosť JUDr. PhDr. P. Ď. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na účinný prostriedok nápravy zaručeného v čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len

„dohovor“) uznesením prokurátora Vojenskej obvodovej prokuratúry Banská Bystrica (ďalej len „prokurátor“) č. k. OPn 253/10-14 zo 4. apríla 2011.

2. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti vyjadruje nespokojnosť s uznesením prokurátora č. k. OPn 253/10-14 zo 4. apríla 2011, ktorú odôvodňuje predovšetkým tým, že „(...) prokurátor sa snaží za každú cenu nadržiavať aj vyšetrovateľovi..., ktorý bol napadnutý trestným oznámením ohľadom marenia úlohy verejným činiteľom. Prokurátor Vojenskej obvodnej prokuratúry to samoučelne odôvodňuje, že vyšetrovateľ... nemohol ovplyvniť závery Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou...“.

3. Podľa názoru sťažovateľa uvedeným rozhodnutím prokurátora došlo k porušeniu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na účinný prostriedok nápravy zaručeného v čl. 13 dohovoru a navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„A preto žiadam podľa článku 127 ods. 1 Ústavy... preskúmanie namietnutého porušenia mojich garantovaných práv a slobôd označeného v časti II. tejto ústavnej sťažnosti.

Podľa článku 127 ods. 2 Ústavy... žiadam Ústavný súd... o prikázanie povinného konania IS MV SR BB a Vojenskej obvodnej prokuratúry v Banskej Bystrici, keďže porušenie mojich práv spôsobilo ich nekonanie vo veci môjho trestného oznámenia zo dňa 18. 10. 2010 a obchádzanie textu mojich podaní s využitím ich samoučelných lživých konštrukcií.

Podľa článku 127 ods. 3 Ústavy... na základe rozhodnutia o mojej ústavnej sťažnosti žiadam priznanie primeraného finančného zadostučinenia nemajetkovej ujmy spôsobenej porušením mnou označených práv, ktoré si cením aj v tomto prípade na 10 000,- EUR...“

II.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadostučinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo

slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (mutatis mutandis I. ÚS 12/01, I. ÚS 124/03).

5. Ústavný súd konštatuje, že predmetnou ústavnou sťažnosťou sťažovateľ napadol uznesenie prokurátora č. k. OPn 253/10-14 zo 4. apríla 2011 o zamietnutí sťažnosti proti uzneseniu vyšetrovateľa, a tým malo dôjsť k porušeniu jeho základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva zaručeného v čl. 13 dohovoru.

6. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

V zmysle § 31 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

Podľa § 31 ods. 2 zákona o prokuratúre podnetom sa rozumie písomná alebo ústna žiadosť, návrh alebo iné podanie fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktoré smeruje k tomu, aby prokurátor vykonal opatrenia v rozsahu svojej pôsobnosti, najmä aby podal návrh na začatie konania pred súdom alebo opravný prostriedok, aby vstúpil do už začatého konania alebo vykonal iné opatrenia na odstránenie porušenia zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov, na ktorých vykonanie je podľa zákona oprávnený.

Podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2).

Podnet v zmysle § 31 ods. 2 zákona o prokuratúre a opakovaný podnet podľa § 34 zákona o prokuratúre poskytujú sťažovateľovi účinnú ochranu jeho práv a právom chránených záujmov (mutatis mutandis IV. ÚS 158/03, IV. ÚS 80/03). Podnet (opakovaný podnet) zakladá povinnosť prokurátora aj nadriadeného prokurátora sa ním zaoberať, vybaviť ho a spôsob vybavenia oznámiť podnecovateľovi.

Použitie týchto právnych prostriedkov je v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ústavy, a teda i podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom (napr. I. ÚS 256/05). Zo sťažnosti nevyplýva, že sťažovateľ podal podnet podľa § 31 ods. 1 zákona o prokuratúre na preskúmanie zákonnosti postupu vojenskej obvodovej prokuratúry pri vybavovaní sťažnosti proti uzneseniu vyšetrovateľa. Okrem toho sťažovateľ neuviedol žiadnu skutočnosť, ktorá by odôvodňovala ospravedlnenie nevyužitia všetkých právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho práv poskytuje. Sťažovateľ nie je oprávnený vyberať si orgán verejnej moci, ktorý mu má poskytnúť ochranu označených porušení základných práv. Ústavný súd preto konštatuje, že sťažovateľ, ak sa domnieva, že označené orgány činné v trestnom konaní porušili (ním označené) základné práva, nevyužil (hoci mohol a mal využiť) tie právne prostriedky, ktoré zákon účinne poskytuje na ochranu práv voči rozhodnutiam ním označených orgánov činných v trestnom konaní. Až po ich vyčerpaní by mohla prípadne vzniknúť, ak by boli splnené aj ostatné ústavné a zákonné predpoklady, právomoc ústavného súdu (princíp subsidiarity). Vychádzajúc z týchto právnych názorov a skutkového stavu ústavný súd vo vzťahu k rozhodnutiu prokurátora odmietol sťažnosť pre nedostatok svojej právomoci.

7. Okrem uvedeného ústavný súd v rámci svojej judikatúry opakovane vyslovil, že právo fyzickej osoby na začatie trestného konania proti označenej osobe na základe podaného trestného oznámenia nepatrí medzi základné práva a slobody podľa druhej hlavy ústavy a ani ho nemožno odvodiť z niektorého zo základných práv alebo slobôd (II. ÚS 42/00).

Ani z čl. 6 dohovoru (pokiaľ je jeho aplikovateľnosť založená na „trestnom obvinení“ inej osoby) poškodenému nevyplýva v trestnom konaní právo na začatie a vedenie trestného stíhania proti niekomu [mutatis mutandis rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva napr. v prípade *Helmers v. Švédsko* (rozsudok pléna z 29. októbra 1991, sťažnosť č. 1826/85, séria A, č. 212-A, ods. 29); v prípade *Perezová v. Francúzsko* (rozsudok Veľkej komory z 12. februára 2004, sťažnosť č. 47287/99, ods. 70, 71, ECHR 2004-I)].

Z týchto dôvodov rozhodnutím a postupom prokurátora nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu, preto ústavný súd sťažnosť odmietol aj pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

8. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. mája 2011